

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך התמודדות עם פחדים חיצוניים

חדר ביטחון

כאשר אדם מוצא את עצמו נקלע למקום סכנה, בכללות עומדות בפניו שתי צורות פעולה כיצד להתמודד עם המצב: א. ישנה אפשרות לברוח מהמקום המסוכן אל מקום מבטחים, אליו הסכנה לא אמורה להגיע. ב. הוא נשאר במקומו, אך הוא מחפש כל מיני מעטים לעטות עליו – על מנת להגן על עצמו: הן מבחינת מסתור – להסתיר עצמו מפני הרעה, שלא תמצא אותו לפגוע בו. והן מבחינת עמידה מאחורי חומות בצורות, מחסומים, שריונים, חדרי מקלט ביטחון שיספגו את כל קליעי המשחית שיקלעו לעברו.

כל אחד יכול לראות זאת במלחמות שמתרגשות: חלק מהאנשים פשוט עוזבים את הכל, בורחים ונסים על נפשם, עוקרים ממקומם והולכים לעיר אחרת, לארץ אחרת, ובלבד להתרחק ממקום הסכנה. וישנם כאלו שנשארו במקומם, אך הם מקדמים את פני הרעה על ידי הכנת מקומות מסתור ומחבוא, והן בהכשרת מקלטים, מתחמי ביטחון, חדרים אטומים וכדומה.

זוהי מערכת החיים החיצונית המוכרת לכולנו. אך גם במערכת הפנימית, בתהלוכות הנפש, בתפיסת עולם מתוך מבט עמוק, צורת ההתמודדות מול הסכנות – מקבילה.

דע את שמחתך . שמחה בחיבור וצירוף . פרק ט'

עד דלא ידע

בפורים נאמר (מגילה ז, ב) חייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. איך אדם לא יודע להבחין ביניהם, בפשטות מה אנחנו מבינים? שהוא כל כך מבולבל כבר שהוא כבר לא יודע. או כמו שאומרים רבותינו, ארור המן וברוך מרדכי, הגימטריא שלהם שווה, 517. אך עומק הדבר הוא, במקום הפנימי הזה שנקרא אמונה שלימה, כמו שמרדכי הביא אותם לגילוי הקב"ה, גם המן הביא אותם לגילוי הקב"ה. כמו שאמרו חז"ל (מגילה יד, א) גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות שנתנבאו להן לישראל, שכולן לא החזירום למוטב, ואילו הסרת הטבעת החזירתן למוטב. כלומר הטבעת של המן היא זו שהקריבה את ישראל לאביהם שבשמים.

בודאי שמרדכי התכוון לטובה והמן התכוון לרעה, כמו שנאמר (אסתר ט, כה) מחשבתו הרעה אשר חישב על היהודים. אבל במציאות מי קירב יותר, את ליבותיהם של ישראל לאביהם שבשמיים ולעצמם? מרדכי או המן? [אף שבודאי זה נעשה מכוח הצירוף שמרדכי לא יכרע ולא ישתחוה, והמן כועס, לא רק על מרדכי לבדו, אלא על כל עם מרדכי, כמבואר באריכות במגילה]. על כן מהמקום הפנימי שנקרא על מודע, נאמר גם ברוך המן. מהמקום שנקרא מודע, מה נאמר? ארור המן. בעל מודע, כלומר זה דבר שמונהג, ואני מונהג מכוח יותר עליון, שאמונתו יתברך שמו, היא זו שמנהיגה אותי.

מכח כך כאשר באו וגזרו על כל היהודים, להשמיד, להרוג ולאבד, את כל היהודים מנער ועד זקן, טף ונשים ביום אחד ושללם לבוז (אסתר ג, יג). הגזירה הזו היתה שורש ההצלה של הכנסת ישראל. חז"ל הקדושים אומרים (אסתר רבה ז, יב) שהמן בא ואמר לאחשוורוש, בני ישראל אוכלים זוללים, יש להם חגים, אומרים שבת היום, חג היום, אמר לו הקב"ה בזכותך, יהיה ליהודים עוד חג. פורים. והחג הזה שותים בו הכי הרבה. בפסח כמה מספיק לשתות? ארבע כוסות. פורים, עד ד'לא ידע. מהו החג הזה? החג הזה מגלה את העל מודע, ששמה אם יבואו לבן אדם בשעה שהוא שיכור, ויגידו לו יש לך הכרת הטוב להמן, מה הוא יגיד? כן.

אך מי שיגיד במודע ברוך המן, מה נגיד עליו? שיכור. כי אי אפשר לחיות שם בשלימות. אפשר לחיות שם ברצוא ושוב בנפש. האדם חי במערכת חיצונית, ומערכת פנימית. במערכת הפנימית, הכל אמונה והשגחה. במערכת החיצונית, אני בוחר, אני מחליט, אני עושה, אני אחראי. אני צריך להיות מודע לעצמי, ולדאוג לעצמי. האיזון ביניהם הוא דבר מאוד דק. אם האמונה לא נפגעת, וההשתדלות לא מרובה, זה האיזון. אי אפשר לתת בזה הגדרה מוחלטת. זה דבר שנתון לשיקול דעת פנימי של האדם, אם הוא מאזן את הדברים בצורתם הנכונה. לפעמים בני אדם

דע את שמחתך • שמחה בחיבור וצירוף פרק ט'

הרצונות, והוא מגלה לנו גם את הכוח שמנהיג אותנו, מעבר להוויה של עצמנו. אם החלקים האלה מתגלים בנפש האדם, הוא זכה באמת לימי משתה, ושמחה, ויום טוב.

חדווה זה שמחה של דבר מבחוץ. מהי גילה, רינה, דיצה? זה שמחה של דבר מבפנים. שמחת פורים היא לא מה שהאדם שמח מבחוץ. הוא שמח במה שבתוך עצמו, מתגלה מעומקים שקודם לכן הוא לא הכיר אותם. אם לפני פורים ואחרי פורים, אנחנו מכירים את עצמנו יותר, אחרי פורים, אשרינו. אם לא, אז מה הועיל היום כולו.

מצוות קריאת מגילה, גילוי ההסתר. מצוות משלוח מנות, ומצוות חייב איניש לביסומי בפוריא, זה מאותו שורש של גילוי ההסתר. כאשר האדם, נגלה אצלו מקום פנימי בנפש בפורים, אז הפעולות שהוא פועל באותו יום, מהיכן הם צריכים להיות נפעלים? מאותו עומק פנימי שהוא גילה בתוך עצמו. מהעומק הפנימי שהתגלה בפורים, מתוך הנפש שלו, משמה הוא צריך לפעול את מה שהוא פועל. כל אחד צריך להגיע בפורים, לאותו מקום פנימי בנפש, ומשמה לפעול.

יזכה אותנו הבורא יתברך שמו, שנזכה בעזרת ה' כולנו יחדיו, לשמוח שמחה שלימה, שהמודע, התת מודע, והעל מודע, הכוחות הקהים, בחירתנו ואמונתנו תהייה שלימה. ונזכה יחד לשמוח בלב שלם, כל הכנסת ישראל בשלמות.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

נוטים יותר מדאי לאמונה, אז הם לא משתדלים. ולפעמים בני אדם נוטים להשתדלות, אז אמונתם לקויה. זה דבר דק שמשתנה מנפש לנפש, ומזמן לזמן.

עומק הוית הנפש

כל אחד מהמועדים מגלה כוח אחד בנפש. אך פורים לא מגלה כוח אחד בנפש, כי הוא הרבה מעבר למודע, הוא מגלה את שורש פנימיות מהות הנפש. על כן אם נשארנו בדעת בלבד, לא גילינו את עומק פנימיות הנפש. כל הנס שנעשה לכנסת ישראל, בימי מרדכי ואסתר, הוא בא מכוח המסירות נפש של מרדכי, ובעיקר מכוח המסירות נפש של אסתר המלכה. כאשר האדם מוסר את נפשו, מה קורה בשעה שאדם באמת מוסר את נפשו על קידוש ה', אז הוא זוכה לגלות את עומק ההוויה של הנפש של עצמו. כידוע מקובל שכל צדיקי הדורות שמסרו את נפשם, על קידוש ה' והרגו אותם, בשעה שהרגו אותם הם לא הרגישו שום צער, על אף שעשו להם עינויים נוראיים. למה הם לא הרגישו שום צער? כי בשעה שאדם מוסר את הנפש, ומגיע לכח פנימי כל כך בנפש, שמה הנפש שלו תופסת דברים באופן שונה.

כח יום הפורים

אם כן התמצית של הדברים, שנשתדל עד כמה שניתן שהדברים יהיו למעשה, לכל אחד מאתנו. פורים בא לגלות לנו, את המודע הברור, את התת מודע, ואת העל מודע. ובלשון ברורה יותר, הוא מגלה לנו את בחירת המעשה, הוא מגלה לנו את בחירת

ספר זה נבנה על דברי ר"א בן הרמב"ם ועל דברי רבי אברהם אבולעפיה. בצירוף שניהם יחד העמדנו צורה אחת של התבודדות.

ספר זה עוסק במישור המעשי - בהכנה להתבודדות ובהדרכה מעשית בהתבודדות עצמה, אך תכליתו להביא את האדם לתפיסת חיים חדשה - "חיים של התבודדות". הספר פונה לכולם, אך מותאם לנפשות הקרובות יותר לתמימות ופחות להשכלה (הספר 'דע את נשמתך' מהווה המשך לספר זה ועוסק בנושאים אלו ביתר בירור והעמקה).

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ודאגה, כיצד עם כל המעמסה הנפשית הזו הם עוד יכולים לגשת לפתוח ספרים וללמוד.

ואכן מקובל, כי השפת אמת סבל כאב רב מרוב צרותם של ישראל עד כדי כך שנעשה לו חור בלב, ומכח כך הוא הסתלק לבית עולמו בצעירותו. אך עד להסתלקותו הרי הוא התעצם בעסק התורה, על כן השאלה בעינה עומדת. על שאלה זו השיבו השפת אמת והחזון איש בסגנון קרוב מאוד האחד לשני, הם אמרו – ישנו מקום פנימי בלב ששם אין צרות!

שוב נחזור ונבהיר, אין תכליתו של אותו מקום פנימי רק להוות מקום מקלט ומסתור. אלא כל אדם צריך לחיות לפרקים בתוך חדרי הנפש הפנימית שלו כצורת חיים מתוקנת. מעבר לכך, אותו מקום משמש גם למקום מגן מפני פגעי וצרות העולם הזה.

נוסף על כך נבהיר ונזהיר, כי אין זו דרך מתוקנת לחפש להתכנס ולהסתגר באותו מקום פנימי, לברוח מהחיים ולשהות שם לתמיד מתוך מערכת של מדמה – זוהי שגיאה חמורה למאוד.

אלא הדרך המתוקנת הינה להחכים ולהבין מה הן שורשי הבעיות הקשיים והצרות ולהתמודד מולם, לנקוט בפעולות ולטפל בכל מה שצריך לסדר ולתקן. ולפרקים צריך לחזור אל השורש הפנימי שלנו, אל חדרי הנפש, להסתגר שם רק לתקופה של מנוחה, התחדשות, התרעננות, התחזקות, התארגנות ושוב לצאת ולהמשיך הלאה לפעול את פעולותינו בצורה מושכלת, נכונה, מיטבית, מדויקת ואיכותית.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

אותו מקום פנימי בלב שם הכל טוב, הכל מאיר וזורח, שם אין חושך, אין רע, אין צרות, אין פחדים, אין קשיים, אין התנגדויות. שם יש לו מקום מנוחה, מקום להתחזק להתעצם לחדש את הכוחות, לחזור לסדר לארגון למיקוד. לאחר מכן, שוב הוא יצא בכוחות מחודשים להתמודד עם המציאות החיים כאן בעולם הזה, ולהפיק מעצמו את חובתו בעולמו, להוציא את כוחותיו אל הפועל.

אולם אלו שאינם שתיים אל לבם את הצורך ההכרחי באותו מקום פנימי, ואין להם מקום כזה בנפש אליו הם יכולים לברוח בעיתות משבר, קושי צרה וצוקה. אותם אנשים סובלים קשיים ומשברים עצומים בחייהם כאן בעולם הזה. עליהם נאמר – 'עברי בעמק הבכא', החיים כאן הם כמעבר בתוך גיהנום, עמוסי סבל וקושי מבלי מנוחה ומרפא.

מי שעיני שכל לו, יבחין ויראה בדברי רבותנו התבטאויות בפה מלא ביחס לאותו מקום פנימי עליו אנו מדברים. לדוגמא: כידוע לאורך כל הדורות גדולי ישראל התמסרו לעסוק בצרכי ציבור, נשאו את משא העם. הם היו יושבים שעות ארוכות, שומעים ומקשיבים לכל הצרות הבעיות המחלות והקשיים הרבים לסוגיהם ומיניהם הפוקדים את הנפשות החלשות בכרם בית ישראל.

הם היו משיאים להם עצות הגונות, וגם נוקטים בפעולות רבות על מנת לסייע בעדם לצאת מצרותם ומצוקתם. כאלו היו גם בעל השפת אמת והחזון איש. אולם כיוון שליבם היה לב ישראל – ער ורגיש לכאבם, והציבור שהתדפק על דלתותיהם היה רב, והצרות והקשיים אליהם נתוודעו היה לאין מספר. על כן, הם נשאלו על ידי תלמידיהם כיצד הם מסוגלים לשאת את כל הסבל ששותת דם מלבם, היאך אין הם מתמוטטים מרוב עצב כאב חרדה

בעולם בו אנו נמצאים ישנם סכנות מפחידות, שהאפשרות לברוח מהן אל מקום אחר בעולם אינה קיימת. גם האפשרות להתמגן מפניהם לא זמינה. הן סכנות גשמיות כמו מגיפה כלל עולמית כדוגמת הקורונה – אין לאן לברוח, וגם רבים שסברו להתגונן – נדבקו ונחלו. והן סכנות רוחניות, כל פגעי הטכנולוגיה, הכפירה, ההפקרות, הדעות הזרות וכו', לאן אפשר לברוח? וכיצד ניתן להתמגן? זוהי מלחמה תמידיה ובכל מקום. העולם מפחיד, והאדם נמצא במצב בבחינה של – 'אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח'.

אך צריך להבין, אמנם כאן בעולם החיצוני לא קיים מקום אליו ניתן לברוח, ברם אדם שחי חיי נפש, חיי דעת, חיים עם עומק פנימי, לאדם כזה יש מקום בתוך נפשו שהוא מקום שמחוץ לכל העולם החומרי הגשמי הזה. 'בדעת חדרים ימלאו' – האדם מגלה בתוך עצמו מדור פנימי, חדרים לפנים מחדרים.

המקום הזה נצרך לכל אדם לעצם חיותו, שם שורשו, משם הוא מקבל את חיותו, שם מקום מנוחתו, שם כוחותיו מתחדשים ומתעצמים. אך מלבד זאת, כחלק מצורת ההתמודדות מול קשיים ופחדים, המקום הזה משמש עבורו גם מקום מקלט ומסתור בפני פגעי העולם החיצון.

העולם בו אנו חיים הוא מקום מלחמה, התנגדויות, קשיים ופחדים, וכל אחד צריך לגלות כוחות נפש על מנת להתמודד עם כל התלתלות הללו. אך כאשר הנפש מתעייפת, יגעה, כואבת, נחלשת, מתפזרת, מכורח ההתמודדויות הרבות, אזי מוכרחים לתת לה מקום מנוחה ומרפא. מקום שהוא מחוץ לכל העולם הצר והמיצר.

מקום אליו האדם יכול להיכנס ולהסתגר ולהתנתק מכל רעות העולם הזה. בתוך

כתיב (בראשית, יב, ו) ויעבר אברהם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה. ופרש"י, נכנס לתוכה - להתפלל על בני יעקב כשיבאו להלחם בשכם, עכ"ל.

ואיתא באריז"ל (שער הפסוקים, לך לך) וז"ל, ויעבור אברהם בארץ - והנה מלת ויעבר הם אותיות עיבור, ולכך אז עדיין היה שמו אברם, ר"ל אבר-ם, מ' סתומה. ואחר שנתיישב בארץ, אז גרם עיבור ה' וכו', ולכך נקרא אברהם בתוספת ה' (שהם חמשה חסדים של גדלות עיבור שני וכו'), וז"ס מ"ש ז"ל, בהבראם, בה' בראם, שהם סוד ה' חסדים, שהם היסוד של בריאת כל העולמות וקיומם. גם אמרו בהבראם, באברהם, והכל אחד, עכ"ל.

וכתב בזוהר חי (בראשית, כט, ע"א) וז"ל, מתחלה היה בסוד עיבור, ויעבר אברהם, ועתה כשנתגלה ברית קודש וכו' נעשה אברהם, ויצא מעיבור לגדלות (ולא לעיבור שני, ודו"ק), ונברא העולם, כי אברהם מוליד, ונפתח רח"ם (גימט' אברהם, כנודע) אברהם להוליד, עכ"ל. וכתב (יהושע, כד, ג) ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר. ולכך נקרא אברהם העברי.

ובעומק, נקרא כן כשהיה במדרגת העיבור, מחוץ לארץ ישראל, כשהיה בעבר הנהר. ומכאן נמשך לזרעו כח ההולדה, כח העיבור, וכמ"ש גבי יעקב (בראשית, כו, כד) וברכתך והרביתי את זרעך "בעבור" אברהם. ודו"ק. וכשהיה בעבר הנהר, למד אברהם תורה במדרגת עיבור, אצל שם "ועבר", וע"ש כן נקרא עברי בעומק, כי היה מדרגתו מדרגת עיבור, ולכך עסק בתורה במדרגת עיבור. ואח"כ זכה ונתעלה למדרגת ישראל. אולם עדיין הוא אב המון גוים. ובבחינה זו של אב המון גוים, האיר לאומות העולם רק מדרגת עיבור ותו לא. וזש"כ (בראשית, יח, ה) ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר "תעברו", כי על כן "עברתם" על עבדכם.

וכן תחילת כניסת אברהם לארץ ישראל הייתה רק בגדר עיבור, "ויעבור" אברהם בארץ, כנ"ל. והלך עד מקום שכם, חלקו של יוסף, שבו גזזו כח ההולדה, כנ"ל. אולם אח"כ נאמר לאברהם קום התהלך בארץ לאורכה ולרחבה, ולחד מ"ד בב"ב, הוא קנין בקרקע. ואזי נתיישב בה במדרגת אוירא דא"י מחכים, וכמ"ש (שם, יב, ט) ויסע אברם הלך ונסוע הנגבה. וכמ"ש רבותינו (הגר"א ועוד) שהלך לחכמה, בבחינת הרוצה להחכים ידרים, שמנורה בדרום. והיינו שהיה בעיבור בתהליך לגדלות המוחין. אולם כתיב (שם, שם, י) ויהי "רעב" בארץ, וירד אברם מצרימה. רעב - עבר - עיבור. כי עדיין היה במדרגת עיבור לשון מעבר, ולכך כניסתו לא"י הייתה מדין מעבר, ודו"ק (והוא בסוד עיבור שני, ודו"ק).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעילון זה

כתיב (בראשית, יא, ב) ואלה תולדות תרח, תרח הוליד את אברם. וכתב בשפתי כהן (שם) וז"ל, אברם מנין מגר, שבא מתרח שנתגייר, וגרם לו להתגייר. "ורגם" (אותיות מגר) צלמי אביו, ו"גמר" (אותיות מגר) שלימות אדם ותיקונו, וכן אברם במספר אדם שבו רמ"ח אברים, גימט' אברהם (וכן חי אברהם אחרי מות תרח מ"ה שנה). ויאמר ה' לך לך וגו', לפי שהיה אברם משוטט בדעתו איך נולד מטיפת עובד ע"ז, והיום או מחר יבזו אותו ויאמרו לו מי היה אביך, לכך אמר לו הקב"ה כלך מזו המחשבה, אני אעשה אותך בריה חדשה, ולכך שינה שמו לומר שאותו בן תרח שמו אברם, וזה שמו אברהם, עכ"ל. ועיין ב"ר (פל"ט) שאינו מתייחס אחר אביו, תרח.

ובעומק אף תרח נתקן, כמ"ש (ב"ר, לח, יב) א"ר בר כהנא, כל מי שנכפל שמו יש לו חלק לעוה"ב ולעוה"ב, אתיבון ליה, והכתיב אלה תולדות תרח תרח, יש לו בעוה"ז ויש לו בעוה"ב, אתמהא, א"ל אף היא לא תברא, דא"ר יודן משום ר' אבא בר כהנא, ואתה תבוא אל אבותיך בשלום, בשרו שיש לאביו חלק לעוה"ב, עכ"ל. ומצד כך יש שורש לאברהם בתרח אביו מצד התיקון. ועיין באר מים חיים (נח) וז"ל, ויקח תרח את אברהם - פירוש שתרח לקח מדת אברהם לעצמו לעשות תשובה, עכ"ל. ועיין זוה"ק (ח"א, עח, ע"ב). ויתר על כן אף בחייו יש צד תיקון, כמ"ש (אוצר המדרשים, אגדת אברהם) את אברם בנו וגו', בשכר שיצא משם, זכה והמליך הקב"ה את אברהם בנו בחייו ל"ה שנה. ועיין פתח האהל (נח).

ויתר על כן אמרו (רות רבה, ז, ד"ה ודכותה) ולעולם האב גדול מן הבן, וא"ת תרח אין לו חלק לעוה"ב, היה גדול מאברהם, שאלולי תרח לא היה אברהם, עיי"ש. וכתב בכנפי יונה (ח"ב, סימן פז) וז"ל, אברהם יצחק ויעקב, בגימט' לתרח, שכן נתייחסו אחריו משעשה תשובה. והנה כתב המהר"ל (גור אריה, נח, יא, לב) וז"ל, וכל הפרשה כולה לא בא להודיע עניני תרח, רק ספור אברהם וכו', ובשביל אברהם נכתב וכו', דאין תרח חשוב כ"כ לספר ממנו עניינו, עכ"ל. אולם להנ"ל אתי שפיר הצורך לספר מתרח עצמו מפני שהוא חשוב מאברהם, וזהו בשורש הנשמות, ולא במדרגתם כאן בעוה"ז, ופשוט.

וכתב בחומת אנך (וירא, יח) וז"ל, רמז רבינו האריז"ל, איוב בשחין רע מכף, ר"ת אברם, כי רבת שבעה לה נפשו של אברהם ע"ה לסבול אביו, ועתה שבא (תרח) בגלגול איוב, הוא יסבול, ואפשר לרמזו כי בשחין רע, גימט' הוא היה תרח, עכ"ל. וכתב בחסד לאברהם (מעין ה, נהר כג) וז"ל, ודע כי תרח הוא בחינת פסולת של שורש נשמת אברהם, וכו', והענין כי סוד אברהם הוא סוד אדה"ר שעבד ע"ז, ולכך נתגלגל בטיפת תרח שעבד ע"ז, לכפר עליו, עכ"ל. ועיי"ש בנהר כ"ה. ובמגלה עמוקות (נח) כתב וז"ל, שהיה אברהם דיוקן תרח אביו, עכ"ל. ועיין שער הגלגולים (הקדמה טו, והקדמה לח). ושער הפסוקים (איוב). ועיין רמח"ל באדיר במרום (ד"ה שמיא דעתיקא סתים מכולא).

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

שבא מאפרים, אפי-רם. ומשיח בן דוד שבא מיהודה ותמר, ת-מר. ואזי מתהפך מר לרם, ועי"ז נכנע עמלק שהוא רם על כל גוים. ועל זה אמרו חז"ל שאלמלא היו שומרים בני ישראל ב' שבתות מיד היו נגאלים, בחינת שמר, ש-מר. והיינו שמירה מן המרירות, שע"י מתהפך המר לרם, כנ"ל. ואזי יש יציאה מן הגלות, שהיא בבחינת בית האסורים, ויוצאים לחופשי, היפך אסור - מותר, מר-תו. ושורש יציאה מן בית האסורים, יציאה ממצרים, יצאו מרעמסס, עסס-רם. והכל ע"י פעולת מרים שהצילה למשה, מרים, מר-ים. וזהו בחינת רמון, רמ-ון, שעל ר"מ אמרו תוכו אכל, היינו בחינת רם שבו, וקליפתו זרק, היינו בחינת מרירות דקלקול שבו.

ואזי מאיר אור הפנימיות, אור הסוד, תוכו אכל, בחינת יין, כרם, כ-רם. ועיקר גילוי זה בירושלים, יושלי-רם. ועי"ז נכנע רומי, רמ-וי. ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו, והיתה לה' המלוכה. ואזי מאיר מדרגת המאור שלמעלה מן האור, מאור, או-רם. ■ **המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב**

ועי"ז מתמרק ומזדכך. מרק, מר-ק. וזהו בחינת זמר, ז-מר, לזמר עריצים כידוע. ושורש כל הקלקול בפועל ע"י הנחש, שהיה ערום מכל חית השדה, ערום, עו-רם. והוא שורש לכל המרירות. והשורש הדק במש"כ ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וגו'. תרדמה, רמ-תדה. והמשיך ונתגלה בנמרוד, מר-נוד. וזהו קלקול של ממזר, מר-מו. והתיקון, ר-מ ר"ת מים - רוח. והוא בחינת משיב הרוח ומוריד הגשם, רוח ומים. ובבחינת רעם, רמ-ע, וכמ"ש לא נבראו רעמים אלא כדי לפשט עקמומיות שבלב, בחינת מוסר כנ"ל, ואזי יורד מטר, מר-ט. ועומק התיקון, מידת הרחמים, רחם, רמ-ת, בחינת אברהם גימט' רמ"ח כנודע. אברהם, אב-ה-רם, וכנגדו אמרפל, אפל-מר. כי המרחם נעשה לו מרירות על מי שמרחם עליו. כי מרחם עליו שנתרחק מן המקור, מר-קו, מרחם האם, שהוא מקורו. והארה זו מתגלה בעולם דידן ע"י משה בן עמרם, עם-רם, כנ"ל. ולעת"ל זו הארת משיח, משיח בן יוסף

נשא / ר-מ ומשמרתם הארן והשלחן והמנרה והמזבחת וכלי הקדש אשר ישרתו בהם והמסך וכל עבדתו (במדבר, ג, לא).
מנרה, מר-נה. והנה צירוף ר-מ, יש בו ב' הבחנות שורשיות. א. ר-מ, לשון עליון, רוממות. ב. מ-ר, לשון מרירות. ובחינת מרירות, הוא בחינת מרד, מר-ד. כי כאשר מורדים נעשה מרירות. ושורש המרידה מפני שמר לו. ואזי רומש, רמ-וש, ומבטל. וחמור, חמר, ח-מר, אפילו בתקופת תמוז קר לו, ולכך מר לו תמיד. והקרירות בחינת עמלק, אשר קרך, גימט' של עמלק, מר, כנודע. שבא ברפידים, רמ-פיד. כי על ידו נגלה שורש המרירות, והוא מורד במלכות שמים, מרד, מר-ד, כנ"ל, ועי"ז נעשה המרירות. וכנגדו בתיקון מרדכי, מר-דכי, אור הפורים, פוי-רם, תיקון המרירות. וכן מרדי, מתקן המרירות. ושורשו בעמרם, עם-רם. ונגלה אף בגרשום, רמ-גשו. וירמיהו, רמ-יהוי, היה ממרר על חורבן הבית, ואומר מוסר לבני ישראל. מוסר, מר-סו, כי המוסר מייסר וממרר את מי שאומרים לו המוסר.

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

איתמר	אמר	אמיר	אמריה	אמרפל	שמאבר	שמר	ירמון	חרמש	תוגרמה
ארגמן	ארכון	ארכי	ארומה	דרמשק	זמורה	זמיר	מורג	כדרלעמר	זרמו
אשמרת	חמר	חמור	חרטמים	חרמה	חמרמרה	חצרמות	מטר	מדקרות	מהר
חרם	ירמיהו	כרכמיש	כרם	כרמל	ירחמאל	ירמות	מריבה	מנור	מקרה
מארב	מארה	מבחר	מבצר	מגרון	מאמר	מבשר	עמיר	מרירי	מרקה
משמרת	מגורה	מדבר	מדרש	מהמרות	מוכר	מזרק	תרומת	כרמל	כרמלו
מהר	מוסר	מורד	מזרות	מזרה	נמר	מראה	חרמים	לאמר	חמור
מזרקי	מחברת	מחיר	מחתרת	מישור	שמיר	נמרד	מאחרים	ירחמאל	ירמות
מישרים	מסמרות	מכמר	מיתר	מספר	חרטמים	תימרות	ממרא	מחרשת	מבצר
מסמרים	מסרות	מרשה	מעדר	מערב	בראשונה	חרמון	מזרות	מסגרות	מורש
מערה	מערכה	מערצה	מצור	מצער	מותר	מגור	מחראות	מאיר	מחברת
מצרים	מקרא	מריבת	מראה	מרגמה	מחצצים	מזור	מרים	מדור	מכבר
מרד	מרדכי	מרעה	מרום	מרור	מכביר	מחר	מוסרה	מורה	למרות
מרחב	מרחשת	משבר	מרים	מרכבה	מצער	מכיר	ירושלים	מחיר	מרמס
מרמה	מרכלת	צמר	מרעים	מרצותם	מרטה	מקרא	כרמל	מערכת	בחורים
מרצע	מרחקת	ברמן	משורה	משמר	עמרם	מרי	מקור	מקרא	מהר

קלקול, כמ"ש (שם, שם, יג, ז) ויקבצו עליו אנשים רקים בני בליעל, ויתאמצו על רחבעם בן שלמה, ורחבעם היה נער ורך לבב, ולא התחזק לפניהם. וכן בקלקול באבשלום כתיב (שמואל, ב, טו, יב) ויהי הקשר אמיץ, והעם הולך אחר אבשלום. וכנגד פגם זה של אמיץ שיצא מזרעו כתיב (דה"י, א, כח, כ) ויאמר דוד לשלמה בנו, חזק ואמיץ.

ועוד. אמיץ ר"ת, אדני - צדק - מלך. מדות המלכות.

נפש עיין אגרא דכלה (ראה, ד"ה רק) וז"ל, זה כל עבודת האיש הישראלי, ולאם מלאם יאמיץ, היצר הטוב בכח הנפש הקדושה אשר בכלל הימני מבקש להטות אליו כל איברי הגוף עם כל החושים לעבודת הש"י ולתור-תו וליראתו, ומואס בתענוגי הבלי עוה"ז אשר היצה"ר עם הנפש הבהמית מתאוה.

ועוד. נפש, מעשה. ואמרו (ברכות, לב, ע"ב) ואמיץ, במעשים טובים. מצותיך אשר צותני (כי תבא, כו, יג), ר"ת אמיץ.

רוח כתיב (דברים, ב, ל) כי הקשה ה' את רוחו, ואמיץ את לבבו. והיינו שע"י שהקשה את לבבו, נעשה אימוץ לבבו. ועיין אדרת אליהו (שם).

נשמה אמיץ גימט' ענוה. סוד בינה - נשמה - ענוה. ידיעה שלמעלה מן הבחירה, עושה מה שבחק טבעו לעשות. ועיין רד"ק (תהלים, כז, יד) חזק ויאמיץ לבך, אם תתחזק בדרכיו הוא יאמיץ לבך שלא יחלש. ומעין כך באלשיך (שם). וכן בפנים יפות (בראשית, ב, ז) וז"ל, ולא אמר ואמיץ אלא יאמיץ, שהקב"ה עוזרו. עי"ש (ויחי, מח, טו).

חיה סוד כנגד חיה, נרנ"ח כנגד פרד"ס כנודע. ועיין תיקונים חדשים לרמח"ל (תיקון קדמאה) וז"ל, ומאי קבלה אתמר בהו חזקו ויאמיץ לבבכם (תהלים, לא, כה), עכ"ל. וזאת מכח תוקף אורם.

יחידה יחידה נקראת איתן לשון תוקף, ומשם נמשך האמיץ. ועיין מלבי"ם (עמוס, ב, יד) וז"ל, התבאר אצלי שהאימוץ היא התמדת החוזק, שעל זה אמר תמיד חזק ואמיץ, ר"ל שתתאמיץ לבך להשאר בחזקך.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

דוע. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן) וז"ל, אמציה הוא השר המנהיג פני שור שבמרכבה.

ומאיךך כתיב (עמוס, ב, יד) וחזק לא יאמיץ. וכתיב (תהלים, פט, כב) אשר ידי תכון עמו, אף זרועי תאמצנו. וכתיב (דברים, טו, ז) לא תאמיץ את לבבך, ולא תקפץ את ידך מאחיך האביון.

תפארת

ועיין פירוש הרמ"ז על הזוהר (בראשית) וז"ל, יעקב נתאמיץ בקדושתו ותורתו הנגדיית ממש נגד לבו, ולכך אמר עם לבן גרתי, נתחזקתי בתרי"ג מצות, בסוד חכמה, במילוי ח"י"ת כ"ף מ"ם ה"י, ועולה תרי"ג.

נצח נו"ה, רגלים להלך. וכתיב (רות, א, יח) ותרא כי מתאמצת היא ללכת.

הוד נו"ה, תרי רגלים. וכתיב (ישעיה, לג, ג) וברכים כושלות אמצו. וכתיב (נחום, ב, ב) חזק מתנים, אמיץ כח מאוד. וכתיב (איוב, ד, ד) וברכים כורעות תאמיץ.

ועוד. לאם מלאם יאמיץ, עשו ויעקב. ועיין כנפי יונה (ח"ב, סל"ו) וז"ל, ויאבק איש עמו, אמר ר' תנחומא שהעלה אבק ברגליהם וכו', ע"כ נתאבק עמו שרו של עשו והיה מעלה אבק על ב' רגליו, מה עשה יעקב, נתאמיץ ברגל אחד ודבק לו בארץ, עי"ש.

יסוד כתיב (איוב, יז, ט) ויאחו צדיק דרכו, וטהר ידים יוסיף אמיץ. היפך שולח ידיו במ-בושיו (דברים, כה, יא). ועיין אפיקי ים (סנהד-רין, ק, ע"א) וז"ל, ויסוד דלתתא יתעלה לדעת דלעילא שהוא מאמיץ כח.

ועיקר לשון חזק ואמיץ נאמר ליהושע, הן בסוף התורה והן בריש ספר יהושע. שהוא מזרעו של יוסף - יסוד. שהוא שטנו של עשו. יהושע, יה-עשו. ונלחם בזרעו של עשו, עמלק. ושם נאמר יד על כס י-ה. והרי עשו-יה, עמלק.

מלכות עיין רש"י (ע"ז, ב, ע"ב) יאמיץ לא שייך אלא במלכות, עכ"ל. וכתיב (מלכים, ב, יב, כב) וימלך אמציה (ועיין מגילה, י, ע"ב). וכל שרש מלכות בית דוד מרות. ועליה כתיב (רות, א, יח) ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה. וכתיב (דה"י, ב, יא, יז) ויחזקו את מל-כות יהודה, ויאמצו את רחבעם בן שלמה. וכן (שם, יב, יח) רחבעם התאמיץ. אולם בו היה

כתר ניקוד קמץ, לשון קמיצה, סיתום, היפך חכמה, פתח, את פתח לו. ועיין אגרא דכלה (תולדות) וז"ל, היה לו לומר יאמיץ בפתח, וב-כאן הוא קמץ, וכו', רמז כאשר יזקוף הקטן היינו יעקב, זקיפתו בקמיצות (כביכול כאילו הוא בקמיצות), שלא ינתן לו גדלותו בפ-תאומיות בפעם אחת, רק פעם אחר פעם.

ועוד. כתר סוד רצון, רצה, אמיץ במילוי, אל"ף, מ"ם, צד"י עולה רצ"ה.

חכמה עיין אבן עזרא (עמוס, ב, יד) וז"ל, יאמיץ כחו במחשבתו, עכ"ל. חכמה, כח-מה. וכתיב (איוב, לו, יט) וכל מאמצי כח. ועיין גר"א (תיקונים, תיקון מט) וז"ל, ואמיץ כח, כמ"ש שהוא מאמיץ הכח, כ"ח מ"ה. ואמיץ כח, הוא חו"ב.

בינה לב. וכתיב (דברים, ב, ל) כי הקשה ה' אלקיך את רוחו ואמיץ את לבבו.

דעת כתיב (משלי, כד, ה) ואיש דעת מאמיץ כח. ודרשו חז"ל (ויק"ר, אחרי מות, כג, יא) על בועז, שגבר על יצרו בשבועה. אולם יעוין במגלה עמוקות (ואתחנן, אופן ריא) וז"ל, ואיש דעת מאמיץ כח, ר"ל משה כמדתו סוד הדעת, היה מתאמיץ עצמו ליכנס לא"י כדי להשיג כ"ח אתון של הוי"ה, וקווי ה' יחלי-פו כח, עי"ש. וכנגדו בקלקול בלעם, גימט' יאמיץ, דעת דקלקול. ובדרך רמז, אשר צוה משה (ויקרא, ט, ה), ר"ת אמיץ.

חסד כתיב (ישעיה, מא, י) כי אני אלהיך אמ-צתיך, אף עזרתך, אף תמכתך בימין צדקי. וכן כתיב (תהלים, פ, טז) וכנה אשר נטעה ימינך, ועל בן אמצת לך. וכן (שם, יח) תהי ידך על איש ימינך, על בן אדם אמצת לך.

וכתיב (ישעיה, כח, ב) הנה חזק ואמיץ לאד-ני, כזרם ברד שער קטב, כזרם מים כבירים שוטפים הניח לארץ ביד. וכן אמיץ בחילוף אותיות עולה צמא, למים.

גבורה חוזק. וכתיב (דברים, לא, ז) חזק ואמיץ (וכן שם, כג. וכן יהושע, א, ו, ז, ט, יח). ועוד כתיב (ישעיהו, כח, ב) חזק ואמיץ. וכן כתיב (דה"י, א, כב, יג) חזק ואמיץ אל תירא. וכן כתיב (שם, שם, כח, כ) ויאמר דוד לש-למה בנו חזק ואמיץ. וכתיב (משלי, לא, יז) ותאמיץ זרעותיה. ועיין גר"א (תיקונים, תיקון מט) שהם ב' ידים, חו"ג שמהן נתאמיץ, כי-

ספר בעל שם טוב התחבב לדורות,
אלא, שמאמריו בעוד שהם עמוקים
הם גם תמציתיים, מצב הגורם
קושי להבינם ולהשיגם. הרב מגלה
רבות מהעמקות שיש בעשרים
ושישה מאמרים ראשונים של פרשת
בראשית.

בספר להב אש, סידר הרב ספרי
חסידים קדומים והבהיר אלו על פי
סדר הנושאים, כולל: תורה, תפילה,
אהבת ה', אהבת ישראל, אכילה
בקדושה, אמונה, אמת, בחירה
חופשית, בטחון, גאולה ...

הפצה אברודמוביץ

03.578.2270

משלוח ברחבי העולם

המאמרים שבאו בספרעולם ברור, רובם
נערכו מתוך סדרת שיעורים שניתנה
במוצאי שבתות בעיר בני ברק. כל
שיעור מקיף ומברר נקודה אחת בהלכות
דעות וחובות הלבבות,
ונותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה
שיבור לו האדם. בחלקו האחרון של
הספר מופיעים "מאמרי התקופה" -
מתוך שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו,
וכן שיחה נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ
רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת
לאור לראשונה.

ספרי אברודמוביץ

רח. קוטלר 5,

בני ברק 03.579.3829

הפצת ספרי קודש

רח. דוד 2,

ירושלים 02.623.0294

ספרי מאה שערים

רח. מאה שערים 15,

ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

AVAILABLE IN THE USA FROM SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652

מילון ערכים בקבלה • אורך ועובי

דאור מקיף, הם נקראים י"ס דעובי, וי"ס דאור פנימי נקראים י"ס דאורך, עכ"ל. ודו"ק היטב היטב בדבריו, שסוד אורך ועובי, שורשו ביושר ועיגולים. ובפרצופים, סוד אורך בפרצוף אריך - אורך. וסוד עובי בפרצוף עתיק, ודו"ק היטב היטב. ועיי"ש שתיקון האורך מבחוץ לפנים, ותיקון העובי מבפנים לחוץ.

ועיין בדברי מהר"א פרידה (תולדות אהרן ומשה, תשובה כב) שהביא את דברי התו"ח ז"ל, אלא שהוא ז"ל (התו"ח) האיר עיניו לומר שזה אורך (יושר), וזה עובי (עיגולים ואור מקיף). וכמו שזה האורך יש לו אורך ורוחב וקו א"ס בתוכו, כן בעובי יש בו אורך ורוחב וקו א"ס סובב עליו, זה נקרא א"ס בתוכו ממש, עכ"ל.

וכתב עוד בספרו בגדי ישע (שה"כ, דרושי ספירת העומר, דרוש ח) ז"ל, בין אם נאמר שע"י ההתכללות, שהאורך נעשה עובי, או העובי נעשה אורך, עכ"פ יש ב' בחינות אורך ועובי אחרי התיקון, כי כן מצא התו"ח דף סה ע"א להרש"ש ז"ל ב' לשונות. אחד אומר שהאורך נעשה עובי אחר התיקון, ואחד אומר להיפך שהעובי נעשה אורך ואור א"ס בתוכו באורך, יע"ש היטב שיש ב' בחינות אורך ועובי, וא"כ אם ב' אמתיים, צריך לכוון בב' באורך ובעובי כפול ב"פ הכונה, אחד באורך ואחד בעובי, עכ"ל.

והבן שיש יושר דיושר ועיגולים דיושר, וכן יש עיגולים דעיגולים ויושר דעיגולים. וזהו אורך דאורך ועובי דאורך, ועובי דעובי ואורך דעובי, ודו"ק היטב היטב. ואור המקיף הוא הממוצע בין יושר לעיגולים, והוא עיגולים דיושר, והחיצון גדול יותר, עובי דאורך. וכן הלבשה מהותו עובי, והפנימי גדול יותר. ויושר דעיגולים הוא האור, והכלי הוא עיגולים דעיגולים, ובכלי יש "עובי" הכלי. עיין עץ חיים (ש"ב, ענף ג). ועיין שמן ששון (עץ חיים, ש"ל, פ"ו, אות ז). ועיין עץ חיים (שער פרצוף ז"ן, דרוש ו. ושער אנ"ך, פ"ג בהגה"ה). ויפה שעה (שער פרקי הצלם, פ"ז, אות א) שהרחיב ביסוד חלק מדברי הרש"ש מיסוד העץ חיים גופא, ודו"ק היטב היטב. ועיין עוד עץ חיים (שער כד, פ"ב, מ"ק).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

כתב בספר השם (ד"ה והוא המשל) ז"ל, אין נקודה בלא אורך ועובי ורוחב, הרי ג'. ולכל אחד מהם ראש וסוף ואמצע, הרי תשעה. ועם גדר המקום, הרי עשרה. ועל האמת הספירות הם ט', והמקום הנושא אותם הוא העשירי, עכ"ל. וכל ספירה יש לה עובי, כמ"ש בעץ חיים (ש"א, ענף ב'. ושער כ, פ"ו).

וכתב הרש"ש (הקדמת רחובות הנהר, דף ו, ע"א) ז"ל, נתבאר בשער דרושי אבי"ע ובשערי קדושה ובכמה מקומות, כי ה' עולמות הם א"ק ואבי"ע, וכל אחד מהם כלול מא"ק ואבי"ע, שהם ה' היות עם קוצי היודיין, והם כ"ה בחינות. ואלו הכ"ה בחינות היו "מלבשים" זה את זה באורך, מעילא לתתא, מראש א"ק עד סוף העשיה. וכל הספירות דכל עולם מהם היו בבחינת עצמות אותו העולם לבד, ולא היו כלולים וקשורים זה בזה. ואח"כ נכללו ונתקנו באופן זה. ותחילה נתקן א"ק ואבי"ע דא"ק שהוא ההויה הראשונה הפנימית, כי הא"ק שבו שהוא הא"ק עצמו שהיה בו שהוא קוצו של הו"ד שבזו ההויה הפנימית שבו, והאצילות שבו נעשה מא"ק דא"ק ואבי"ע דאצילות שהוא הקוץ דיו"ד דהויה הב', והבריאה שבו נעשה מא"ק דא"ק ואביע דבריאה שהוא קוץ יו"ד דהויה הג', והיצירה שבו נעשה מא"ק דא"ק דאבי"ע דיצירה שהוא קוץ היו"ד דהויה הד', והעשיה שבו נעשה מא"ק דא"ק ואבי"ע דעשיה שהוא קוץ היו"ד דהויה הה', וכו'. ונתבאר שם, כי כל הכ"ה בחינות הנזכרות הם בא"ק ואבי"ע דא"ק, ועד"ז כ"ה בחינות בא"ק ואבי"ע דאצילות, וכ"ה בחינות בבריאה, וכ"ה בחינות ביצירה, וכ"ה בחינות בעשיה, וכולם נכללו ונתקנו כנז"ל בכללות ובפרטות. נמצא כי כללות ענין התיקון הנזכר הוא כי מה שהיו העולמות קודם התיקון מתפשטים באורך, נעשה עתה בעובי, וכו', הרי כי מה שהיו העולמות באורך נתקנו ונכללו ונתאחו זה בזה ונעשה ה' הויה"ת בעובי כנזכר, אמנם הם "קשורים" באורך ונקראים ג"כ ה' הויה"ת באורך, וזה שכתבנו הוא בכללות, אמנם הענין היה בפרטי פרטות, עכ"ל. ועיי"ש דף י"א, ע"ב. ול"ה, ע"ב, ל"ו, ע"א, ואילך.

וכתב בתורת חכם (דף סה, ע"א) ז"ל, ואפשר כי העיגולים והי"ס

כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת info@bilvavi.net

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829